

К. держ. упр. Величко Л. А., Бойко І. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ

Дніпропетровська область традиційно лишається однією з регіонів-лідерів з розвитку економіки. Вона характеризується вигідним економіко-географічним розташуванням в центрі України на території, що межує з сьома областями та площа якої складає 31,9 тис. км або понад 5,3 % від площі України. Область відрізняється потужною базою корисних копалин. Так, в області зосереджено 50 % від загального обсягу корисних копалин або 40 видів мінеральної сировини [3].

Але, навіть у економічно розвинених регіонах, існує цілий ряд загроз їх економічній безпеці, а відтак і конкурентоспроможності.

Дослідженням проблеми економічної безпеки підприємств на регіональному рівні займається ряд науковців серед яких Пирожков С. І., Кузьменко Л. М., Агапова Т. Н. та ін.

Головне завдання забезпечення безпеки підприємств регіону полягає у здійсненні оцінки ресурсних можливостей, визначенні очікуваних результатів і прогнозуванні наслідків.

Для оцінки існуючих загроз (детермінантів негативного впливу) економічній безпеці Дніпропетровської області та виявлення можливостей (детермінантів позитивного впливу) їх подолання, було проведено SWOT-аналіз.

Результатом SWOT-аналізу є врахування слабких та сильних сторін, загроз і можливостей, що притаманні даному регіону. SWOT-аналіз має певні недоліки, які доцільно врахувати в процесі оцінки. Такі, як: необхідність в зборі і обробці великого масиву інформації; необхідність в оцінці за якісними критеріями деяких напрямків; ризик неврахування привабливих можливостей; можливий суб'єктивізм в експертних оцінках; завдяки мінливості зовнішнього середовища невеликий термін використання результатів аналізу. Але, все ж таки, надані можливості

застосування SWOT–аналізу набагато переважають зазначені недоліки, що робить необхідним його застосування.

Використовуючи цю методику було побудовано матриці SWOT–аналізу Дніпропетровського регіону за складовими конкурентоспроможності з виділенням сильних і слабких сторін, загроз (детермінантів негативного впливу) і можливостей (детермінантів позитивного впливу).

Основними складовими конкурентоспроможності Дніпропетровської області, за якими проводився аналіз, обрано такі, як: інфраструктура, вища освіта, початкова освіта, макроекономічне середовище, ефективність ринку праці, технологічна готовність, розмір ринку, рівень розвитку бізнесу, фактори розвитку та інноваційного потенціалу, інновації [1; 2].

Отже, сильними сторонами Дніпропетровського регіону є: досить чітко визначені права власності; достатньо низькі втрати бізнесу від злочинності і насильства; нижчий за середній рівень злочинності; низькі втрати бізнесу від загрози тероризму; прозорість політики державних органів.

Слабкими сторонами Дніпропетровського регіону є: недостатньо надійний та ефективний механізм охорони інтелектуальної власності; нецільове використання бюджетних коштів, неформальні платежі; високий ступінь залежності судової системи від впливу бізнесу, влади і приватних осіб; упередженість чиновників; відносно неефективні регуляторні, правові норми регулювання суперечок та оскарження регуляторних актів; недостатньо висока надійність роботи правоохоронних органів; корпоративна несформована етика; низький рівень державних послуг на підтримку бізнесу.

В Дніпропетровському регіоні найбільшої уваги слід приділяти економічній безпеці підприємств в сферах споживчого ринку і соціального сектору.

Можливості Дніпропетровського регіону:

1) в сфері соціального сектора – згладжування соціальних конфліктів завдяки пришвидшеному зростанню реальної і номінальної заробітної плати; зменшення заборгованості з виплати заробітної платні та покращення іміджу підприємницьких структур;

2) в сфері споживчого ринку – покращення довіри до владних структур завдяки скороченню індексу споживчих цін; зменшення заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг.

Загрози Дніпропетровського регіону:

1) в сфері соціального сектору – домінування тенденції до зменшення кількості населення; збільшення недовіри до приватних і державних інститутів за рахунок підвищення рівня безробіття, недостатнє забезпечення населення робочими місцями; підвищення заборгованості до Пенсійного фонду; збільшення рівня злочинності; посилення соціальної напруги серед населення, що одержує заробітну плату нижче прожиткового мінімуму;

2) в сфері споживчого ринку – зменшення ефективності роздрібної торгівлі за рахунок надмірного адміністративного регулювання.

Список використаних джерел:

1. Вергун Л. М. Економічне і соціальне становище Дніпропетровської області / Л. М. Вергун // Статистичний бюлетень. – 2015. – 34 с.
2. Почиталіна І. В. Дніпропетровщина у цифрах у 2015 році : стат. зб. / І. В. Почиталіна, Л. М. Вергун. – Д., 2015. – 19 с.
3. Регіони. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

Восьмачкина Н. В., д. е. н. Колосов А. М.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

(м. Старобільськ, Україна)

ОЗНАКИ ВІДНОВЛЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДОНБАСУ

Протягом років збройного конфлікту в Донбасі економіка України зазнала втрат свого економічного потенціалу, що відобразилося на відставанні зростання валового внутрішнього продукту (ВВП), погіршенні торговельного балансу, зменшенні валютних надходжень та ін. саме через втрати промисловості Донбасу,